

KYRKNYTT

Tyringe Röke Västra Torup Matteröd Hörja Finja

Nr 3 - 2014

Årg. 43

En hälsning från

Svenska kyrkan

TYRINGE PASTORAT

En massa mässor

Nu har jag varit kyrkoherde här i nästan 3 år. Det tar ett tag att lära känna ett nytt pastorat. Och det tar ett tag att hitta visioner och idéer för hur församlinglivet kan utvecklas. Jag tillhör de som tror att man kan göra hur mycket som helst, men inte behöver göra allt samtidigt. Nya mål kan få dyka upp längs vägens gång.

Just nu funderar jag mycket över vilka mål vi kan ha de närmaste åren. Ett av de mål som är tydligt för mig är att vi behöver arbeta med, engagera oss i, vänja oss vid att fira mässa oftare. Mässa, så kallar vi gudstjänster med nattvard, ska enligt vår kyrkoordning firas minst en gång i veckan i varje pastorat. Till det har domkapitlet i Lund satt som krav att varje församling ska fira mässa minst 1 gång i månaden, gärna oftare.

När jag i planeringen av våra gudstjänster har valt mässa istället för gudstjänst så ofta jag bara kan, så har jag mött en oro över att detta skulle leda till att våra församlingsbor slutar gå i kyrkan. Jag har mött en skepsis till att öka antalet mässor men också mött dem som välkomnar det. Bland oron finns tankar kring att gudstjänsten blir för lång, att våra mer ovana gudstjänstbesökare känner sig åsidosatta, att mässan riskerar att bli tråkig. Bland de som välkomnar fler mässor finns tankar kring den vila det är att regelbundet möta Gud i mysteriet nattvarden.

Att jag vill sätta som mål att öka antalet mässor handlar om olika saker. Dels ser jag på församlingar som lyckats behålla och öka den trogna skaran av gudstjänstbesökare att det är just mässan man lyft fram. Dels märker jag bland yngre, dopfamiljer, barnfamiljer och ungdomar, att mässan lockar därför att det händer något i gudstjänsten, något som berör andra sinnen än hörseln. Något som berör annat än tankeverksamheten.

När vi väljer att fira nattvard vid de stora högtiderna, advent, jul, påsk, tacksägelsedagen så är det ett medvetet val. Om vi alltid firar mässa på söndagar med lite okända psalmer och svårare texter, ja då blir nattvarden en symbol för de söndagarna som är lite svårare att ta till sig. Men har vi nattvard på julen, när vi sjunger härliga, glada, välkända psalmer så smittar den glädjen av sig i nattvarden.

Till dig som känner dig osäker på nattvarden skulle jag vilja säga:
Ge nattvarden en chans. Gå till nattvarden regelbundet under 1 år och se vad som händer. Det är inte farligt att lära sig något nytt, tvärtom blir vi berikade när vi vågar ta steget och pröva det okända.

Läs gärna Calles tankar kring nattvarden och intervjun med Pia på sid. 14-15.

Sara Ericsson

Ps Det kommer fortfarande att finnas gudstjänster utan nattvard, men lite färre än tidigare. Ds

Selfie av Sara Ericsson

Om du har tips, idéer, insändare eller frågor, kontakta Pernilla Åkesson, församlingsexpeditionen i Tyringe.

Kontaktuppgifter finns på sid. 15

Kyrknyttts redaktion

Sara Ericsson
Agnetha Dentback (t.o.m detta nummer)
Pernilla Åkesson (fr.o.m. nästa nummer)
Chatarina Caesar

Ansvarig utgivare

Sara Ericsson

Upplaga

4000 exemplar

Framsidas foto

Pilgrimsvandring från Västra Torup till Hörja hösten 2013. Foto: Sara Ericsson

Nästa nummer av Kyrknytt
kommer den 27 november 2014

Manusstopp den 26 oktober

För världens barn

Under hösten genomför vi en rad arrangemang där vi samtidigt samlar in pengar till "Världens barn".

Cykla – 7 sept

Kyrkrundor på cykel. Läs mer på hemsidan.

Vandra – 21 sept

Att pilgrimsvandra är allmänmännskligt. Att vara till, röra sig och mogna.

Att gå, omorientera sig och välja väg. Att meditera och ta del av varandras tankegångar.

Vår tro är att Gud som gett oss livet och upptäckarlusten går med.

Han har själv blivit människa i Jesus Kristus. Han vet hur det är att stå vid ett vägskaal, han känner uppförbackarna, viloplatserna och nedförsluten. Han vet vad död och liv är. Han vet vad längtan och hopp är. Att vara pilgrim är att vara på väg, att gå från en plats till en annan, att stanna upp för vilans skull och kanske samtalet.

Vandringen i Guds fria natur hjälper oss att komma underfund med delmål och mål för vår vandring.

Sju nyckelord kan vara till hjälp i vår eftertanke: *långsamhet, frihet, enkelhet, tystnad, andlighet, delande, bekymmerslöshet.*

Pilgrimsgudstjänsten i Hörja kyrka
sön 21 sept 15.00 kommer att innehålla tankar kring de orden. Kaffe serveras i Hörja församlingshem från 14.00. Kollekt till Världens barn.

Vandringar 21/9 2014

Matteröds kyrka – Hörja kyrka
ca 17 km
10.00 Samling utanför församlingshemmet.

V Torups kyrka – Hörja kyrka
ca 12 km
10.30 Samling utanför församlingshemmet.

Röke Missionshus – Hörja kyrka
ca 9 km
11.30 samling vid missionshuset. Via Galthult och Krattabygget.

Tvärskogs kapell – Hörja kyrka
ca 7,5 km
11.30 Mässa i kapellet. 12.00 Via Öraholma och Mårtensbygget.

Hörjarundan ca 3 km
13.00 Samling vid kyrkan.

Anmälan till
tyringe.pastorat@svenskakyrkan.se
eller tel 555 50 kl 10-12 senast 15/9

Kultur – 28 sept

Gluntarne av Gunnar Wennerberg, visor i Bellmanstil

Christian Brage – baryton
Per-Anders Hedlund – bas
Ingvar Albihn – piano
Gustaf Centervall – berättare
Calle Jensen - andakt

Söndag 28 september kl. 17.00 i
Tyringe, Kyrkans Hus

Fritt inträde! Begränsat antal platser – biljetter krävs!

Tyringe församling bjuder på smörgåstårta, lättöl och vatten samt kaffe/the med kaka.

Frivillig gåva går oavkortat till insamlingen för Världens Barn. Biljetter kan hämtas gratis på Tyringe pastorsexpedition, biljetterna släpps den 25 augusti och måste hämtas senast onsdagen 24 september

Gluntarne är utformade som dialoger mellan två studenter, Glutten (bas) och Magistern (baryton). De kombinerar en visaktig sångstil som påminner om Bellman, med avancerade partier stämsång, kontrapunkter och inslag av recitativ och arioso.

Höstfest – 12 okt

Matteröds kyrka och församlingshem kl. 14.00

Se sid 10 för mer information

Poesi – 12 okt

Bo Setterlind i ord och ton

Tyringe kyrka – Tacksägelsedagen
Söndagen 12 oktober klockan 17.00

Staffan Percy – trubadur
Tyringe kyrkokör under ledning av
Ingvar Albihn
Anna Wanselius – flöjt, saxofon
Andakt med Calle Jensen

För världens barn

Lyssna – 12 nov

Ett CP-bra liv!

Välkommen till en församlingsafton med Jonas Helgesson

Onsdagen den 12 november kl 19.00 i Kyrkans hus.

Vad är ett bra liv?

Jonas Helgesson är grabben som föddes 1978 och fick vid förlossningen en svår CP-skada. Fram till 10-årsåldern använde han rullstol, men som tonåring bestämde han sig för att inte bli en av "Hjälpmedelcentralens stammisar". Han utmanade sig själv och sin omgivning, tränade upp sin fysiska förmåga och har idag både körkort för bil och grönt kort på golfbanan. Jonas har i sitt yrkesval gått sin egen väg. Trots omgivningens skepsis har han förverkligat sin dröm om att försörja sig på att tala och skriva för andra. Som föreläsare, ståuppare, skribent och författare beskriver han både förtvivlan i sina begränsningar och glädjen i den stund då begränsningarna övervinns.

Sjung – 16 nov

Hela kyrkan sjunger Önskepsalmer med Ingvar Albihn

Tyringe kyrka söndagen 16 november klockan 17.00

Frida Nilsson – sång
Anna Wanselius – flöjt, saxofon
Fredrik Persson – bas
Jörgen Grahn – cajón
Andakt med Sara Ericsson

Önskelådor kommer att sättas ut i samtliga kyrkor vecka 36 – 43.

Passa på att önska just din favoritpsalm!

Du kan även maila din önskepsalm till: ingvar.albihn@svenskakyrkan.se

Årets konfirmander

Foto: Lars-Erik Folkesson

Konfirmation i Röke kyrka 11:e maj 2014

Årets konfirmander

Foto: Lars-Erik Folkesson

Foto: Lars-Erik Folkesson

Två konfirmationer i Röke kyrka 17:e maj 2014

En eftermiddag i mitten av juli träffar jag Agnetha Dentback för en intervju till Kyrknytt.

Det återstår två veckor av Agnethas tjänstgöring som assistent i Tyringe pastorat. Kvar är sommarkyrkan i Västra Torup tillsammans med våra engagerade där och att sätta ihop ett sista Kyrknytt. Många har det blivit som Agnetha intervjuat för Kyrknytt, nu får jag möjlighet att skriva något om hennes tid i pastoratets tjänst.

Agnetha kom i kontakt med kyrkan i Mätteröd när hon var föräldraledig och kunde besöka den öppna föräldragruppen med sina söner. Kontakten kvarstod när hennes pojkar började sjunga i barnkören. Då fanns ingen tanke på att arbeta i kyrkan. Att det blev så var något av en tillfällighet. Agnetha jobbade som undersköterska och höll på att gå in i väggen. Hennes läkare ordinerade henne att göra något för sig själv vilket ledde henne till kursen "Wellbeing - sju vägar till ett bättre mående". Kursen hölls av dåvarande kyrkoherde Staffan Örnescans. Vid ett skämtsamt tillfälle tyckte Agnetha att Staffan behövde en assistent, vilket han inte var sen att nappa på. Även om det just då inte blev allvar av skämtet så gick Agnetha och funderade på det där med att bli assistent i kyrkan. En dag tog hon mod till sig och sökte upp Staffan. Det mötet ledde till en arbetsprövning på 4 månader och efter det en anställning som nu varat i nära 10 år. Agnetha är därför tacksam över Staffan och de förtroendevalda som gav henne en chans att jobba här, och pushade henne att våga ta en ny väg. I början fick Agnetha vara runt överallt. Hon fick ett stort kontaktnät med samhället då Staffan introducerade henne i de sammanhang han fanns med i.

Foto: Fredrik Dentback

Agnetha fick vara arbetsledare för barnledarna, fick vara med i konfirmandverksamheten, hålla i kvinnofrukostar och mycket annat. Tidigt blev det tydligt att en stor del av tjänsten skulle ägnas åt ungdomarna. Vid det tillfället fanns det ingen aktiv ungdomsgrupp att ta över, den fick dras igång på nytt. En grupp blev efter några år två grupper och det senaste året har en tredje grupp startats. I konfirmandarbetet fanns ett behov av större kontakt med skolan. Tillsammans med Tomas Holdar, som var präst här, fick Agnetha bygga upp en skolkontakt framför allt med högstadiet. Genom kontakt med olika samhällsaktörer startades gruppen " uppsikt Tyringe", där de som möter ungdomar träffas för att stämma av vad som är på gång ibland ungdomar i Tyringe.

Även om den största delen av Agnethas tjänst blev ungdomsinriktad, så kom även andra arbetsuppgifter att hamna på hennes bord. Arbetet med Kyrknytt, var en av dem. Agnetha har alltid tyckt mycket om att skriva och när Staffan sammanförde henne med Maja Ögren Andersson startade ett samarbete som ledde fram till ett Kyrknytt i färg och större format men framförallt fick Agnetha utveckla sitt skrivande och sin talang som redaktör.

Uppdraget "skriv om vanliga människor i byn, som många vet vilka de är" har lett till ett antal artiklar om pastoratsbor. Under årens lopp är det enbart en person som inte velat bli intervjuad. När Lars Arvidsson blivit kyrkoherde hamnade andra informationsuppgifter på Agnethas bord: arbetet med församlingens hemsida, liksom arbetet med en facebookside, affischer, annonser.

Under Lars Arvidssons tid som kyrkoherde skaffades kyrkvillan, som blev konfirmandernas och ungdomarnas hus. Där fick Agnetha tillsammans med Calle Jensen, som kommit som präst efter Tomas, bygga vidare på arbetet med konfirmanderna och ungdomarna. Lars ville gärna att Agnetha skulle ha mer administrativa arbetsuppgifter på expeditionen men det ville inte Agnetha som brinner för mötet med människor. Genom hennes diakonala intresse har hon under de senaste åren haft soppluncher och andaktscaféer i Västra Torup och Mätteröd.

När jag kom som kyrkoherde pratade Agnetha redan då om längtan att få göra något annat. Hon har haft fantastiska år i pastoratets tjänst och trivts med sina arbetsuppgifter, med alla möten med människor och framför allt mötet med ungdomarna. På sin fritid har hon varit engagerad i Brottsofferjouren (BOJ). Det engagemanget har nu lett till en anställning som samordnare för ideella krafter och stödpersoner. Genom samma engagemang kom hon i kontakt med Stadsmissionen i Kristianstad och de kan nu glädjas åt att hon arbetar där. Agnetha säger att det varit en vanda att bestämma sig. Det ligger mycket vemod och sorg i att släppa alla goa kontakter men också mycket glädje i att få göra något nytt och få engagera sig i något annat.

Tack

När vi träffas har hon redan börjat så smått på sina nya arbeten och den Agnetha jag möter är full av tillförsikt inför framtiden. Hon har kvar sitt engagemang för kyrkan och vi kommer säkert möta henne på gudstjänster och samlingar. Men hon har också vågat ta steget att pröva något nytt.

Vi i Tyringe pastorat säger ett STORT TACK! till Agnetha för hennes arbetsinsats och engagemang under åren som gått. Vi önskar henne Guds välsignelse när hon tar sig an andra viktiga diakonala insatser i BOJ och Stadsmissionen.

Sara Ericsson

Foto: Martin Lindeborg/ IKON

Ny biskop i Lunds stift

Nu har Johan Tyrberg blivit biskop i vårt stift. Han vigdes till biskop i Uppsala domkyrka av ärkebiskop Antje 24 augusti och hälsades välkommen i Lunds domkyrka 30 augusti.

Johan beskriver sig som visionär. Ständigt på väg mot något nytt. Men alltid med församlingen närmast hjärtat.

Läs mer om Johan på:
www.svenskakyrkan.se/lundsstift

Foto: Sara Ericsson

Agnetha tillsammans med några av ungdomarna som kom för att säga sitt tack till henne vid gudstjänsten i Myrarp

Tack!

Jag skulle kunna fylla ett helt nummer av Kyrknytt med tack till olika personer, som gjort mina år i pastoratet till en minnesvärd tid.

Det är nästan omöjligt att ge uttryck för tio år av tacksamhet och glädje över alla fantastiska människor jag mött under mina år som församlingsassistent i Tyringe pastorat. Jag gör ett försök, med djup tacksamhet till alla dem som bidragit till fantastiska år.

Tidigare vik kyrkoherden Staffan Örnescans brukade skämtsamt säga att han ville anställa mig eftersom jag inte hade en massa kunskaper som ställde sig i vägen för att se verksamheten med friska ögon.

Han och de förtroendevalda tog naturligtvis en risk när de anställde mig - jag hoppas att jag kunnat visa att de gjorde rätt.

Tack för att ni gav mig möjligheten!

Tack till förra kyrkoherden Lars Arvidsson som uppmuntrade, stöttade och lät mig utvecklas!

Tack, tack och åter tack, alla fantastiska ungdomar jag haft förmånen att få möta i konfirmandverksamheten.

Tack till nuvarande kyrkoherden Sara Ericsson, kollegor, förtroendevalda och församlingsbor som på olika sätt funnits med under de tio år som jag varit anställd.

Tack till alla de människor med lång livserfarenhet som jag mött ute i byarna i vårt pastorat, till dem som kommit att bli mitt stöd på olika sätt. Mitt allra djupaste tack till de ungdomar som valt att stanna kvar i de ungdomsgrupper jag fått lov att ha ansvar för. Ni har lyft, burit, inspirerat och lärt mig så mycket, ni har betytt massor, mycket mer än vad ni någonsin kan förstå! Utan er – ingenting!

Det är dags för mig att gå mot nya uppgifter och utmaningar. Det gör jag med stor glädje, men inte utan ett visst vemod när en lång period i mitt yrkesliv närmar sig sitt slut. Tack, innerligt tack!

Agnetha Dentback

Välkommen till våra gudstjänster!

Augusti

31/8 11 söndagen e trefaldighet

10.00	Mässa	Tyringe kyrka
16.00	Friluftsgudstjänst	Naturuterummet V Torup
18.00	Musik i sommarkväll	Röke kyrka

26/10 19 söndagen e trefaldighet

10.00	Mässa	Tyringe kyrka
10.00	Familjemässa	Röke kyrka
14.30	Gudstjänst	Maglehult
18.00	Gudstjänst	Byastugan V Torup

September

7/9 12 söndagen e trefaldighet

09.00	Frukostgudstjänst	EFS missionshus Röke
10.00	Mässa	Tyringe kyrka
14.00	Mässa	Hörja kyrka
18.00	Gudstjänst	Agdas stuga Matteröd

14/9 13 söndagen e trefaldighet

10:00	Mässa	V Torups kyrka
14.00	Mässa	Röke kyrka
14.30	Gudstjänst	Maglehult
17.00	Mässa	Tyringe kyrka

21/9 14 söndagen e trefaldighet

10.00	Gudstjänst	EFS missionshus Röke
11.30	Mässa	Tvärskogs kapell
15.00	Pilgrimsgudstjänst	Hörja kyrka

28/9 15 söndagen e trefaldighet

10.00	Gudstjänst	V Torups kyrka
11.00	Mässa	Röke kyrka

Oktober

5/10 Den helige Mikaels dag

11.00	Högmässa	Finja kyrka
18.00	Gudstjänst, nattvard	EFS missionshus Röke

12/10 Tacksägelsedagen

10.00	Familjemässa	Tyringe kyrka
11.00	Mässa	V Torups kyrka
14.00	Mässa	Röke kyrka
14.00	Familjemässa	Matteröds kyrka
17.00	Musik i kyrkan	Tyringe kyrka

19/10 18 söndagen e trefaldighet

10.00	Mässa	Hörja kyrka
10.00	Gudstjänst	EFS missionshus Röke
17.00	Mässa	Tyringe kyrka

November

1/11 Alla helgons dag

10.00	Gudstjänst	Tvärskogs kapell
16.00	Minnesgudstjänst	Röke kyrka
18.00	Minnesgudstjänst	V Torups kyrka

2/11 Söndagen e Alla helgons dag

16.00	Minnesgudstjänst	Tyringe kyrka
16.00	Minnesgudstjänst	Hörja kyrka
18.00	Minnesgudstjänst	Finja kyrka
18.00	Minnesgudstjänst	Matteröds kyrka
18.00	Gudstjänst	EFS missionshus Röke

9/11 21 söndagen e trefaldighet

10.00	Familjemässa	Tyringe kyrka
10.00	Gudstjänst	EFS missionshus Röke
18.00	Mässa	Hörja kyrka

16/11 Söndagen f domssöndagen

10.00	Mässa	Röke kyrka
11.00	Familjemässa	Finja kyrka
14.00	Mässa	V Torups kyrka
14.30	Gudstjänst	Maglehult
17.00	Musik i kyrkan	Tyringe kyrka

23/11 Domssöndagen

10.00	Mässa	Tyringe kyrka
10:00	Gudstjänst	EFS missionshus Röke

30/11 1 söndagen i advent

10.00	Familjemässa	Tyringe kyrka
11.00	Adventsmässa	V Torups kyrka
16.00	Familjegudstjänst	Hörja kyrka
16.00	Adventsmässa	Tyringe kyrka
18.00	Adventsmässa	Finja kyrka
18.30	Adventsmässa	Röke kyrka
19.00	Adventsmässa	Matteröds kyrka

Reservation för ändringar!

Se predikoturer på fredagar, nytt från kyrkorna på måndagar eller vår hemsida för aktuell information.

Veckomässa

onsdagar kl 08.30 i Tyringe kyrka
med efterföljande frukost i Kyrkans hus

Andakt och café – kl 09.30

Hörja: 18 september, 16 oktober, 13 november
V Torup: 16 september, 21 oktober, 18 november
Matteröd: 19 september, 21 november

Andakt och sopplunch - kl 12.00

Hörja: 2 oktober
Matteröd: 24 oktober
V Torup: 2 september, 7 oktober, 4 november

Syfoöreningarna, stick, virk och handarbetscafé - kl 14.00

10 september (100 år) upptaktsdag för alla
Inledande mässa i Tyringe kyrka kl. 14.00

Tyringe: 23 september, 7 oktober, 21 oktober,
4 november, 18 november
Hörja: 10 september, 30 september, 14 oktober,
28 oktober, 11 november, 25 november
Matteröd: 10 september, 8 oktober, 12 november,
28 november försäljning
V Torup kl 18.30: 11 september, 25 september,
9 oktober, 23 oktober, 6 november, 20 november

Öppet måndagscafé - kl 14.00

Tyringe: 29 september, 27 oktober, 24 november

Kyrkbil

Tyringe pastorat betalar resa till gudstjänst i den egna församlingen, eller om gudstjänst inte firas där, till annan gudstjänst inom pastoratet.

Ring Hässleholms Taxi, telefon 140 00

Många njöt av solskenet vid församlingens utfärd till bl.a. Bialitt. Fotograf: Gunnel Brännström

Födelsedagsfest

30 september

Grattis

Alla ni som fyller 80, 90, 100 år under hösten kommer att inbjudas till en gemensam födelsedagsfest med god mat och underhållning.

Ni får i god tid en personlig inbjudan till denna fest.

Leva vidare grupp

Att dela upplevelsen av sorg och saknad efter en närståendes död är viktigt. Det kan hjälpa oss att bearbeta det som hänt och att försiktigt våga se framåt. Under hösten erbjuder vi träffar i Kyrkans hus i Tyringe med start den 4 september. I mindre grupp samtalar vi om det som hänt sen dödsfallet, tiden före och efter begravningen och vägen vidare.

Samtalen leds av Gunnel Brännström och Lars-Ivar Ericson.

Finja

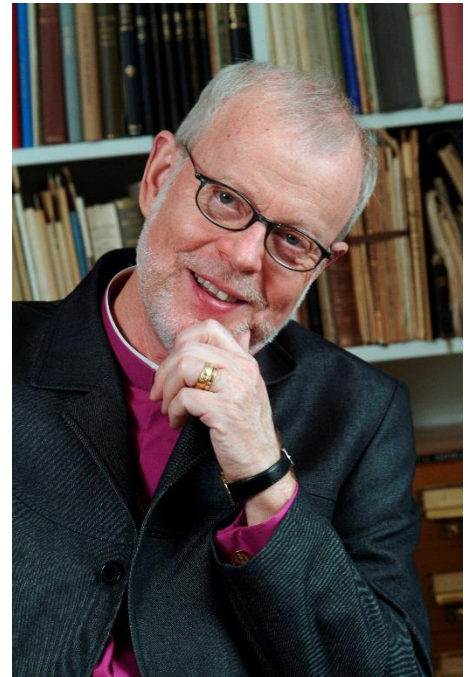
Återinvigning av Finja kyrka

Söndagen den 5 oktober kl. 11.00.

Högtidlig återinvigning av den nyrenoverade kyrkan.
Kyrkoherde Sara Ericsson och ärkebiskop emeritus K.G. Hammar.

Mozartmässan Missa brevis i B-dur framförs liturgiskt av solistkvartett, Finja kyrkokör och stråkensemble.

Efter mässan serveras kyrkfika på kyrkbacken.

KG Hammar har som barn bott i Finja församling. Fotograf: Jim Elfström/ IKON

Matteröd

Skymningsvesper vid Agdas stuga

Söndagen den 7 september kl. 18.00.

Sång av Charlotta Borglin.

Präst Lars-Ivar Ericson.

Servering – Byalaget.

Höstfest

med insamling till "Världens Barn"
söndagen den 12 oktober kl. 14.00.

Medverkande i kyrkan: Lars-Ivar Ericson,
Kyrkokören samt barngruppen "Sång och sån't".

I församlingshemmet:

Lars-Eric Williams trollar för 4-104-åringar. Servering.

Auktion i "Mattre"

Matteröds kyrkliga syförening inbjuder
till försäljning, sång och trivsamt
gemenskap i församlingshemmet
fredagen den 28 november kl. 18.30.

Västra Torup

Församlingskväll

Torsdag 25 september kl. 19.00

Musik och klurigheter med Ingvar
Albihn.

Aftonbön.

Höstfest

Sön 12 oktober kl. 11.00 Mässa i
kyrkan.

Lars-Ivar Ericson. Sång och musik.
Lunch i församlingshemmet. Sång
och musikprogram.

Församlingskväll

Torsdag 13 november kl. 19.00

Tommy Samuelsson berättar om sin
tid i Indonesien.

Aftonbön. Samarr. med
Hembygdsföreningen.

Röke

Församlingskväll

11 september kl. 19.00 i kyrkan

”Hur utformar vi kyrkan inför framtidens behov?”

Röke kyrka ska målas om inom några år.

Hur vill vi fira gudstjänst?

Vill vi göra en café-del?

Hur tänker vi kring barnens plats i kyrkan?

Tre personer inleder med korta tankeväckande tal. Öppet samtal.

Var med och påverka!

Röke församlingsråd

Höstfest

28 september kl. 11.00

Mässa i kyrkan. Agneta Svensson.

Sång av Frida Nilsson och Frida Nilsson.

Lunch i församlingshemmet.

Sång- och musikprogram med Maj-Lis Risberg, Frida Nilsson och Frida Nilsson.

Församlingskväll

13 oktober kl. 19.00

Röke Brandvärn berättar om sitt arbete och ger goda råd till allmänheten. Aftonbön.

Julmarknad i Röke by

29 november

Kl. 13-16 i församlingshemmet.

Väntjänstkafe

Väntjänsten i Röke bjuder på kaffe i församlingshemmet den 17 september kl. 14.00-16.00.

Elise Lindqvist – Ängeln på Malmskillnadsgatan

Föredrag i Röke kyrka tisdagen 23 september kl. 19.00

Elise Lindqvist blev sexuellt utnyttjad som barn och hamnade hos en bordellmamma som tonåring. Vid 58 års ålder fick hon ett möte med Jesus Kristus som totalt förändrade hennes liv.

Hon har nu i arton år varit med ett i team från Sankta Clara kyrka som går ut till Malmskillnadsgatan varje fredagskväll med varm dryck och smörgåsar. Flickorna bemöts med respekt. Elise berättar gärna om sitt liv och stöttar den som vill komma loss från ett destruktivt beteende. Hon berättar i sin bok:

-Det brukar vara mellan tio och trettiofem flickor på Malmskillnadsgatan under en kväll. Ofta har de en hallick inkopplad. Det är den person som ”äger” tjejen.

Hallicken bestämmer hur mycket hon ska jobba. Det är vanligt att hon måste tjäna mellan sex och tio tusen kronor per kväll. Idag är de flesta tjejerna utländska, och många är offer för trafficking.”

Elise berättar om att förändring är möjlig och om ett angeläget församlingsarbete. Utgångskollekt till det sociala arbetet i Sankta Clara kyrka.

Hörja

Hörja vägkyrka var lika uppskattad som vanligt. Fotograf: Gunnel Brännström

Kyrkogårdsvandring

7 september kl. 14.00

Gudstjänst. Kaffe.

Ca 15.30 Vandring under ledning av Börje Johansson.

Församlingskväll

6 november kl. 19.00 i församlingshemmet.

Se måndagsrutan för mer information om vad kvällen innehåller.

Mässa = gudstjänst med nattvard

Har du också funderingar kring nattvarden? Det är nämligen inte helt ovanligt att människor bär på frågor som handlar om nattvardsfirandet i Svenska kyrkan.

Jag delar några tankar kring detta ämne här i Kyrknytt och sedan är du även välkommen att personligen höra av dig om du har några fler tankar och frågor.

Foto: Calle Jensen

De döptas måltid

I Kyrkoordningen (regelverket för Svenska kyrkan) 20 kap 2§ står det "Var och en som är döpt får ta emot nattvardsgåvorna". Fram till 1980 var konfirmationen att se som ett villkor för tillträde till nattvarden, men så är det inte längre. Döpet är grunden och därmed är även barn välkomna att ta emot nattvardsgåvorna.

Nattvardsgåvorna

I Tyringe pastorat används ekologiska glutenfria oblater (brödet) och druvjuice (en alkoholfri dryck som kommer från vinträdet).

En tankeställare

Alla får lika mycket när nattvardsgåvorna delas ut och brödet räcker till alla. En tankeställare när det gäller fördelningen av jordens resurser.

En helig måltid

Framför allt är nattvarden en helig måltid, ett sakrament som Jesus Kristus instiftat (se t.ex. Mark 14:22-24, 1 Kor 11:23-26). I måltiden är han själv närvarande för att möta oss, räcka oss Guds förlåtelse och evigt liv, "Kristi kropp för dig utgiven, Kristi blod för dig utgjutet". Jesus instiftade nattvarden för att visa sin kärlek till oss och ge oss möjligheten att aldrig glömma honom, "...gör detta till min åminnelse". I nattvardsfirandet får vi ge uttryck för vår tacksamhet över detta. Mässan är också ett tillfälle att uttrycka tacksamhet över livet och vi får möjlighet att överlämna oss på nytt till Gud. En mötesplats där vi rustas och sedan sänds ut i vardagen för att räcka Guds kärlek vidare till människor vi möter.

Calle Jensen

Ett mysterium

Nattvarden, liksom kärleken är ett mysterium, d.v.s. något som vi inte kan förstå fullt ut och det är inte heller nödvändigt, för nattvarden har betydelse även när vi inte förstår.

En mötesplats

Nattvarden är en mötesplats. I denna måltid sker möten på flera olika plan. Människan får möta Gud i brödets och vinets gestalt, Jesu Kristi kropp och blod. Det blir ett möte mellan det synliga och det osynliga, mellan jordiska och himmelska dimensioner. Det blir även en gemenskap mellan dem som firar nattvard. Denna gemenskap är gränsöverskridande, den sträcker sig bakåt i historien och vidare in i framtiden.

En gemenskap där politisk åsikt, kulturell bakgrund, hälsa, ålder, hudfärg m.m. saknar betydelse. Mötesplatsen är ofta förlagd till kyrkorummet, men ibland firas nattvard ute i naturen (friluftsmässa), på sjukhus eller i någons hem (sockenbud).

Alla är välkomna när mässa firas, oberoende av om de väljer att gå fram till nattvarden eller ej. En del vill vara med om gudstjänstgemenskapen men inte ta emot nattvardsgåvorna. Då finns det möjlighet att sitta kvar eller gå fram utan att ta emot brödet och vinet. Ett vanligt tecken, när någon går fram för att ta emot välsignelse men inte brödet och vinet, är att höger hand läggs på vänster axel.

Intervju med Pia Ramsauer

Jag har förmånen att få göra min allra sista Kyrknyttintervju med Pia Ramsauer.

Jag lärde känna Pia när jag började arbeta i pastoratet och vi har mötts i många sammanhang under årens lopp. På gudstjänster, i samtalsgruppen Wellbeing, i gudstjänstgrupper, på frukostmöten och församlingsaftnar, i olika körsammanhang, överallt har Pia funnits med som en ideell kraft, ständigt har hon mött sin omgivning med värme och vänlighet och oftast med ett stort leende.

Platsen som ligger Pia närmast hjärtat i de här sammanhangen är kyrkan. Hemma vid Pias köksbord talar vi om gudstjänster, om mässor, om tankarna kring att fira nattvard.

När Pias syster dog var det tacksägelse i Vittsjö kyrka. Det var mässa och när Pia gick fram till nattvarden var hon väldigt ledsen. Väl framme var det som om hon översköljdes av en värme, hon kände att hon blev trygg.

Efter den upplevelsen fick Pia insikt om vad nattvarden betyder för henne, berättar hon.

”Vilken ynnest att få ta nattvard, att få känna en närhet till Gud, en trygghet i tron.”

”Vilken ynnest att få ta nattvard, att få känna en närhet till Gud, en trygghet i tron.”

Pia saknar onsdagsmässorna när det är sommaruppehåll. Hon tycker om morgonbönen som varit under sommaren, men känner att det inte blir riktigt samma upplevelse.

Sedan Pia blev gudstjänstvärd för snart tio år sedan, har hon känt hur hennes tro och trygghet har fördjupats genom bland annat gemenskapen i gudstjänsterna.

Till dem som känner sig osäkra inför nattvarden säger hon: ”Ta sällskap av någon annan om du känner dig otrygg, gå inte ensam.”

Pia berättar också att hon uppskattar när församlingen får möjlighet att sjunga under utdelandet.

Pias avslutande ord bär jag med mig när jag lämnar det hemtrevliga köket:

”Jag önskar att alla människor hade en tro.”

Agnetha Dentback

”Ta sällskap av någon annan om du känner dig otrygg, gå inte ensam.”

Fotograf: Agnetha Dentback

Barnverksamhet - Höstterminen 2014

Måndagar

Kyrkvillan kl. 9-11 Kyrkis i Tyringe, 4-6 år (anmälan krävs)

Finja kyrka kl. 13.30-15.30 Öppen förskolan. Udda veckor, start 8/9

kl. 15.45-16.45 Sång & sånt, för barn i årskurs F-6. Udda veckor (anmälan krävs)

Tisdagar

Kyrkans hus kl. 9-11 Öppen förskola och babyrytmik.

Kyrkvillan kl. 13-16 Öppet hus för barn i årskurs 3-6, start 2/9

Onsdagar

Röke f-hem kl. 12-15 Sång & sånt, för barn i årskurs F-6. Jämna veckor (anmälan krävs)

Torsdagar

Hörja f-hem kl. 9-11 Kyrkis i Hörja, 4-6 år. (anmälan krävs)

Kyrkvillan kl. 13-15.30 Skoj i Tyringe för skolbarn i årskurs F-2, (anmälan krävs)

Kyrkvillan kl. 15.45-16.45 Sång & sånt, för skolbarn i årskurs 2-6, start 4/9

Fredagar

Kyrkans hus kl. 9-11 Öppen förskola

För frågor kontakta Eva eller Sofia

VÄLKOMNA!

Var gör jag av gamla biblar och psalmböcker?

Ibland får jag denna fråga av församlingsbor och nu har jag även blivit uppmanad om att skriva några rader om det här i Kyrknytt.

Har du gamla biblar eller psalmböcker som du behöver rensa ut. Kontrollera då först om det verkar vara något unikt exemplar, något som kan vara värt att spara till kommande generationer. Förmodar du att boken har ett allmänvärde och inte bara personligt värde, kan du höra av dig till något antikvariat och få boken värderad.

I Tyringe pastorats lokaler finns några äldre böcker sparade som exempel från gångna tider, men det finns inte plats till hur många böcker som helst.

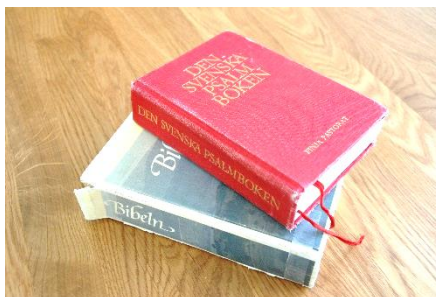

Foto: Calle Jensen

Biblar och psalmböcker har sitt största värde när de används. Böcker som används blir med tiden slitna och behöver bytas ut. Ibland kommer det dessutom nya översättningar och nya utgåvor som ersätter de gamla. Denna nödvändiga förnyelse medför att vi ibland måste rensa ut både biblar och psalmböcker, för allt går inte att spara. Dessa böcker hanteras på samma sätt som alla andra böcker med hårda pärmar, d v s att när de ska kasseras sopsorteras de som "Brännbart" material.

Calle Jensen

Personalnytt

Jessica Eld har gått på föräldraledighet. Vi säger grattis till familjetillskottet.

Alexander Larsen, som varit assistent på expeditionen slutar sin tjänst hos oss för studier i Växjö. Vi hoppas återse honom nästa sommar som sommarjobbare. Till dess önskar vi honom lycka till med sina studier.

Agnetha Dentback, som tidigare skrivits, slutar hos oss. Hennes efterträdare Elin Nordgren tillträder sin tjänst 1/1 2015. I kommande nummer av Kyrknytt kommer en intervju med henne.

Kontaktuppgifter

Församlingsexpedition med
kyrkogårdsförvaltning
Öppettid: tis-tors kl. 10-12
Telefontid: vardag kl. 10-12

Besöksadress: Johan Ullbergs gata 10
Postadress: Box 135, 282 23 TYRINGE
Telefon: 0451-555 50, Fax: 0451-555 51
e-post: tyringe.pastorat@svenskakyrkan.se
www.svenskakyrkan.se/tyringe

Präster

Kyrkoherde	Sara Ericsson	555 52, 0707-52 09 54	sara.ericsson@svenskakyrkan.se
Komminister	Agneta Svensson	555 53, 0736-82 05 15	agneta.svensson@svenskakyrkan.se
Komminister	Calle Jensen	555 57, 0709-18 59 52	calle.jensen@svenskakyrkan.se
Komminister	Lars-Ivar Ericson	555 64, 0767-88 35 55	lars-ivar.ericson@svenskakyrkan.se

Församlingsverksamhet

Diakon	Gunnel Brännström	555 68, 0702-72 38 91	gunnel.b.brannstrom@svenskakyrkan.se
Organist	Barbro Daun Schelin	0735-45 21 80	barbro.daun@svenskakyrkan.se
Kantor	Maj-Lis Risberg	555 63, 0708-33 06 39	maj-lis.risberg@svenskakyrkan.se
Kantor	Ingvar Albihn	555 58, 0733-18 08 56	ingvar.albihn@svenskakyrkan.se
Barnledare	Sofia Thörn	0728-71 63 96	sofia.thorn@svenskakyrkan.se
Barnledare	Eva Pettersson	0728-71 63 96	eva.p.pettersson@svenskakyrkan.se
Ungdomsledare	Frida Nilsson	555 56, 0705-57 85 29	frida.nilsson@svenskakyrkan.se

Stjärnan

Förskolechef	Pernilla Åkesson	555 61, 0702-82 69 50	pernilla.akesson@svenskakyrkan.se
Förskolan	555 65		
Fritidshemmet	555 62		

Församlingsexpedition

Församlingssekr.	Chatarina Caesar	555 72	chatarina.caesar@svenskakyrkan.se
Värdinna	Ia Ohlsson	555 60	
Lokalvårdare	Yvonne Karlsson	555 60	

Fastighets- och kyrkogårdsverksamhet

Kyrkogårdsförest.	Anders Håkansson	555 69, 0706-57 76 04	anders.hakansson@svenskakyrkan.se
Kyrkvaktmästare	Anna Petersson	0738-10 87 80	
Kyrkvaktmästare	Mikael Åkerman	0702-04 61 95	
Kyrkvaktmästare	Veronika Jönsson	0704-64 81 14	
Säsongsanställd	Johan Munkhagen		
Säsongsanställd	Per-Anders Johannesson		

Församlingshemmens telefon

Tyringe 555 60	Röke 555 75	Hörja 555 73
Matteröd 555 74	V. Torup 555 76	

Förtroendevalda - ordföranden

Kyrkofullmäktige	Kristina Lind	0708-57 06 33	
Kyrkorådet	Staffan Gustafsson	0703-65 37 55	staffan.s.gustafsson@svenskakyrkan.se
Församlingsråden	Tyringe: Mari-Ann Bäckestrand,	500 13	
	Röke: Gertrud Johansson,	401 32	
	V. Torup: Sven Erik Bengtsson	550 22	

Med rosor tackade diakonen Gunnel Brännström alla som på olika sätt hjälpt till vid årets vägkyrka i Hörja.

Gunnel, som arrangerade sin sista vägkyrka, blev sedan också avtackad av Mari-Ann Bäckestränd, ordförande i Tyringe församlingsråd. Foto: Tommy Schelin

Vid året sommarkyrka i Västra Torup kom bl.a. Kristina Lind för att sjunga och spela. PRO:s sånggrupp från Tyringe blev ett kärt återbesök. Foto: Agnetha Dentback

Musik i sommarkväll i Tvärskogs kapell med Sofia Sandberg-Albihn och Kim Martinsson. Foto: Agnetha Dentback

Sex sommarjobbade ungdomar glädde de boende på bl.a. Hemgården med sång och musik. Foto: Sara Ericsson